

Husitská teologická fakulta Univerzita Karlova

Posudek vedoucího práce

Evelína Hettnerová, DiS.: **Finanční gramotnost v oblasti všeobecné primární prevence; Financial literacy in general primary prevention**

Evelína HETTNEROVÁ si zvolila téma (finanční gramotnost), které poutá pozornost a vyvolává emoce. Na druhé straně však je obtížné ke zpracování a téměř nedosažitelné jako předmět exaktního zkoumání a zejména měření. Podle mého názoru však autorka zvolený námět zvládla a velmi dobře zpracovala.

V Úvodu jsou prezentovány jasné a přesvědčivé důvody k výběru tématu. Zvolený námět je zpracován jako propojení (spojení) dvou samostatných oblastí: *všeobecné primární prevence (VPP)* a *finanční gramotnosti*. Obě oblasti jsou charakterizovány a přiměřeně popsány v následující, *Teoretické části*, respektive v příslušných subkapitolách.

K vymezení a popisu VPP autorka využívá oficiálních dokumentů a na ně navazující odborné literatury. Citované definice a parafráze pasáží z odborných publikací jsou doplněny autorčinými komentáři. Z nich jsou zjevné její praktické zkušenosti v dané oblasti. Tento fakt považuji za potvrzení autorčiny dovednosti: nikoli citovat a používat pouze nominální (formální) znalosti, nýbrž uplatňovat obecné teze a záměry v pedagogické praxi, tedy ve snaze o změny postojů žáků.

Ve druhém oddílu *Teoretické části* bakalářské práce autorka vymezila (definovala) a popsala, co je *finanční gramotnost (FG)*. Definice jsou převzaty z klíčového dokumentu, z **Národní strategie finančního vzdělávání (2007, akt. 2010)**.

Autorčino zpracování a zejména její „uchopení“ tématu naznačuje, jaké obtíže je nutno překonávat, když chceme správně popsat chování nazývané: *finanční gramotnost*, nebo jeho opak, *finanční nigramotnost*. Evelína HETTNEROVÁ podle mého mínění FG správně spojuje s dovedností zvládat kalkulace osobních (nebo rodinných) příjmů a výdajů tak, aby si člověk uchoval finanční rovnováhu. Anebo nadto vytvářel vlastní rezervní aktiva. Uvádí příklady a upozorňuje na nejčastěji pozorovaná nebezpečí a úskalí hrozící ztrátou finanční rovnováhy.

V následujícím (třetím) oddílu *Teoretické části* autorka prezentuje, jak by mohlo (nebo mělo) vypadat propojení VPP, respektive skloubení *specifické prevence* s výukou finanční gramotnosti. A uvádí příklady, jak minimalizovat finanční nigramotnost při využívání kreditních karet, bankovních účtů atp. V těchto pasážích lze zřetelně rozpoznat absenci zevrubného a systematického zpracování fenoménu *finanční gramotnosti*. Což je problém, jehož řešením se tato práce nezabývá a správně si jej jako cíl vůbec nevytyčuje.

Dodávám, že pasáže obsahující výčet praktických projevů finanční nigramotnosti a seznam nebezpečí, která hrozí nepoučeným jedincům při běžných finančních operacích, nemohou obsáhnout všechny případy a nutně musejí zůstat neúplné. Jednak proto, že finanční instituce nabízejí nové

produkty. Zejména však proto, že v oblasti elektronických prostředků a cest k běžným i složitějším finančním operacím se objevuje bezpočet inovací, ale i zcela nových nástrojů. Problém **finanční gramotnosti** je velmi složitý úkol, který vícenásobně přesahuje cíle bakalářské práce.

Druhá část, kterou autorka označila jako *praktickou*, představuje pokus doložit existenci finanční gramotnosti (resp. negramotnosti) jako jevu a alespoň přibližně odhadnout jeho rozsah a závažnost. A to vše na relativně malém vzorku, jímž byli žáci druhého stupně Základní školy Marjánka v Praze. Což je záměr podle mého mínění odpovídající předmětu bakalářské práce.

Autorka v *Praktické části* nejprve stručně vytyčila celkový cíl, který rozdělila do dvou kroků (viz str. 38). Jako nástroj k dosažení svého cíle použila dotazník. Při zpracování těchto pasáží se řídila doporučenou metodikou. Jednotlivé kroky svého výzkumu prováděla s rozvahou a každý dílčí úkon popsala a doplnila komentářem (jímž jsou argumenty či důvody, proč volí konkrétní dotazník, proč některé otázky přejímá, zatímco jiné modifikuje atp.). Výsledky následně prezentuje ve třinácti grafech, z nichž většinu autorka doplnila přehlednými a účelnými tabulkami s výkladem či komentářem.

Práci uzavírají oddíly: IV. DISKUZE a V. ZÁVĚR. V nich autorka nejprve zmiňuje limity a alternativy výsledků svého výzkumu a posléze formuluje hlavní úsudky a závěry, ke kterým dospěla. Podle mého mínění přiměřené a střízlivé.

Evelína HETTNEROVÁ pracovala samostatně. Sešli jsme se (s ohledem na restriktce způsobené epidemií) pouze dvakrát a diskutovali jsme převážně jen o „rámcích“ zamýšlených kapitol. Jejich provedení a případné korekce plánovaných pasáží jsou výlučně jejím výkonem. Mám-li hodnotit výsledek bakalářské práce, žádné její místo nemohu označit jako chybné. Některé oddíly by ale zasloužily rozvést, prospěla by jim hlubší, soustavnější a úplnější analýza. Ve výsledku mi vychází hodnocení mezi známkami výborně a velmi dobře. Avšak v posledních dvou oddílech (IV. DISKUZE a V. ZÁVĚR) však autorka sama upozorňuje na místa, která jsou diskutabilní nebo zasluhují zlepšení. Tuto její upřímnou a věcnou reflexi považuji za důvod, abych její bakalářskou práci navrhl hodnotit jako **výbornou**.

V Praze dne 29. srpna 2010,

PhDr. Jiří Kameníček, CSc.